

Kaupallinen kalastus Turun edustan merialueella vuonna 2022

Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu

Jorma Valjus

Raportti 34/2023

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Raportti 34/2023

Kaupallinen kalastus Turun edustan merialueella vuonna 2022

Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu

Laatija: Jorma Valjus

Tarkastaja: Tiina Asp

Hyväksyjä: Jaana Pönni

Hyväksytty: 29.5.2023

Valokuvat: LUVY

Kansikuva: Särkängsalmen hyljekarkotin (LUVY / Jorma Valjus)

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Kalastustiedustelu.....	4
2.1	Tulokset	5
2.1.1	Kalastajien määrä.....	5
2.1.2	Pyynti.....	6
2.1.3	Saalis.....	7
2.1.4	Haitat.....	8
2.1.5	Muutoksia kalakannoissa.....	9
3	Yhteenveto	9
	Lähdeluettelo.....	11
	Liiteluettelo.....	11

1 Johdanto

Turun ja Naantalin edustan merialueen kaupallisen kalastuksen seuranta on osa kyseisellä merialueella tehtävää kalataloudellista yhteistarkkailua. Kaupallisen kalastuksen seurannan lisäksi yhteistarkkailu koostuu verkkokoekalastuksesta, virkistyskalastustiedustelusta, poikastuotantokartoituksista sekä kalojen käyttökelpoisuuden seurannasta. Kaupallisen kalastuksen ja saaliin määrää seurataan vuosittain. Tässä raportissa esitetään vuoden 2022 kaupallista kalastusta koskeneen tiedustelun tulokset sekä havaintoja kalastuksen ja saaliin kehityksestä pidemmällä aikavälillä. Kalataloudellisessa yhteistarkkailussa ovat mukana Turun seudun puhdistamo Oy, Paraisten kaupunki, Turun Seudun Energiantuotanto Oy ja Neste Oyj, Naantali, Naantalin Satama Oy ja Turun kaupunki/kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden hanke: Hirvensalon pohjoisrannan (Lauttaranta) esirakentaminen. Tarkkailuun osallistuvat Turun seudun puhdistamo Oy, Paraisten kaupunki, Neste Oyj, Naantali, TSE Oy ja Naantalin Satama Oy.

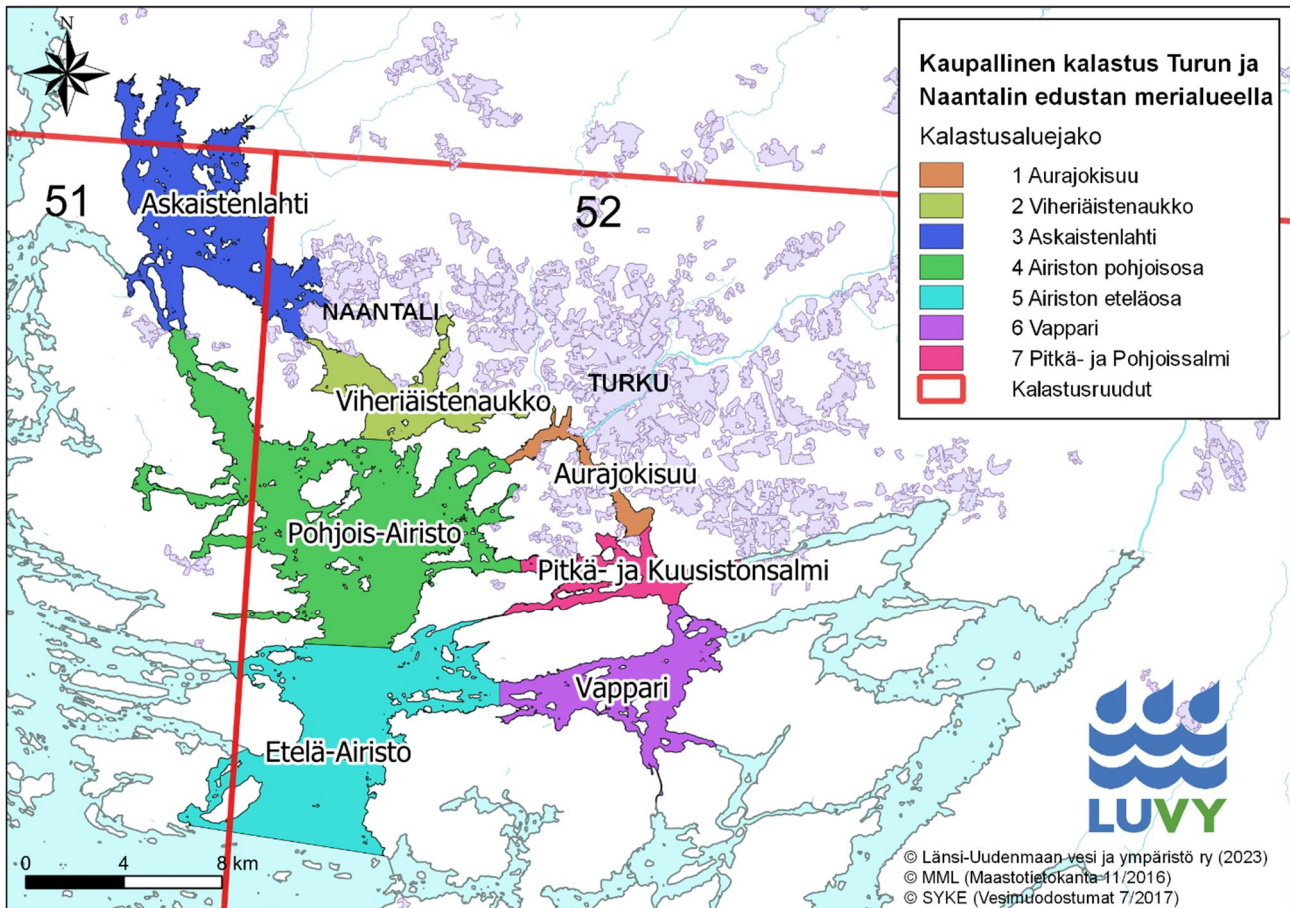
[Taulukko 1. Kalataloudellisen yhteistarkkailun tarkkailuvelvolliset sekä niitä koskevat ympäristöluvut.](#)

Tarkkailuvelvolliset	Lupapäätökset
Turun seudun puhdistamo Oy	Nro 47/2003/4, LSY 5.6.2008: 25/2008/1 (22.9.2003) Nro 167/2014/2, Dnro ESAVI/345/04/08/2012 (1.10.2014) Nro 9/2015/2, Dnro ESAVI/10380/2014 (30.1.2015) Nro 16/0112/3, Dnro VHO/01783/14/5110 (11.3.2016)
Paraisten kaupunki	Nr 24/2008/1, Dnr LSY-2006-Y-374 (30.5.2008) Nro 95/2014/2, Dnro ESAVI/272/04.08/2012 (16.6.2014)
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	Nro 272/2019, Dnro ESAVI/16772/2018 (28.6.2019)
Neste Oil Oyj	Nro 45/2007/2, Dnro LSY-2004-Y-362 (20.11.2007)
Turun kaupunki	Nro 440/2020, ESAVI/12955/2018 (14.12.2020)
Naantalin Satama Oy	Nro 213/2020, ESAVI/35463/2019 (3.6.2020)

2 Kalastustiedustelu

Vuoden 2022 kaupallista kalastusta koskeva tiedustelu Turun ja Naantalin edustan merialueella toteutettiin kirjallisena tiedusteluna kaikille niille kaupallisille kalastajille, jotka olivat ilmoittaneet ELY-keskukselle saalistietoja vuodelta 2022 pyyntiruuduista 51 ja 52. Aikaisemmin tiedustelu on lähetetty vain pyyntiruudusta 52 saalistietoja raportoineille kalastajille. Tällöin tarkkailualueen ulkopuolelle jäi osa Askaistenlahtea ja Airiston pohjoisosan luoteiskulmaa. Vuoden 2022 tiedustelua laajennettiin myös tämän alueen kattamiseksi aikaisempaa paremmin. Tilastoruudut (50 x 50 km) ulottuvat pitkälle tarkkailualueen ulkopuolelle ja ruuduissa muualla kuin tarkkailualueella kalastaneiden osuus vastanneista olikin melko suuri, 42 % vastanneista. Tiedustelulomakkeessa kysyttiin pyyntimäärää, saalista, ammattimaista kalastusta haittaavia tekijöitä sekä havaintoja muutoksista kalakannoissa.

Kalastuksen määrä on ilmoitettu pyyntiponnistuksena, jolla tarkoitetaan yhden pyydyksen yhden vuorokauden pyyntiä. Verkot esitetään 30 metriä pitkinä yksikköinä. Kaupallisen kalastuksen seurannassa tarkkailualue on jaettu seitsemään osa-alueeseen, joista Aurajokisuun alueella ei ammattikalastusta vuonna 2022 harjoitettu.

Kuva 1. Kaupallisen kalastuksen tiedustelualueet ja kalastusruudut 51 ja 52.

2.1 Tulokset

2.1.1 Kalastajien määrä

Kalastustiedustelu lähetettiin 79 kaupalliselle kalastajalle, joista tiedusteluun vastasi 33 (42 %). Tarkkailualueen laajenuksesta johtuen kohdejoukon koko oli nyt kaksinkertainen vuoden 2021 tiedusteluun (38 kalastajaa) verrattuna. Vas-tausaktiivisuus säilyi lähes ennallaan. Vastanneista tarkkailualueella oli kalastanut 22 kalastajaa, joista suurin osa (20) kuului kaupallisten kalastajien ryhmään I. Ryhmään I kuuluvat luonnolliset henkilöt tai yhteisöt, joiden itse pyytämän kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana kertyneen liike-vaihdon keskiarvo ylittää 10 000 euroa.

Kaupallisten kalastajien määrä tarkkailualueella on vähentynyt merkittävästi 1970- ja 1980-luvuilta, jolloin alueella työk-seen kalasti keskimäärin 35 kalastajaa. 1990-luvulla ja 2000-luvun alkupuolella kalastajamäärä laski noin 20 kalastajaan ja väheni edelleen niin, että vuonna 2012 kalastajia oli enää kolme (taulukko 2). Määrä saattoi olla todellisuudessa suu-rempi, sillä vuosien 2017 ja 2018 kattavammassa tiedustelussa kalastajia oli jälleen enemmän, 10-11. Vuoden 2019 jäl-keen ammatikseen kalastavien henkilöiden määrä väheni uudelleen, mutta kohosi vuoden 2022 laajemmassa tieduste-lussa selvästi. Syynä muutokseen on tiedustelun laajentuminen kalastusruudun 52 lisäksi myös ruutuun 51. Aikaisemmin tiedustelumakkeita lähetettiin ruudussa 52 kalastaneiden lisäksi sellaisille kalastajille, joiden tiedettiin kalastaneen ruudun 52 ulkopuolisella tarkkailualueella, mutta näyttää ilmeiseltä, että kaikkia kalastajia ei tällöin tavoitettu. Tiedus-telun mukaan vuonna 2022 koko tarkkailualueella kalasti 22 kaupallista kalastajaa, joista kalastusruudussa 52 kalasti kahdeksan (vuonna 2021 kuusi).

Taulukko 2. Kaupallisten kalastajien määrä osa-alueittain vuosina 2000, 2005, 2009 (Holsti 2010), 2010-2012 (Väisänen 2014) ja 2017-2022 (Valjus 2018, 2019, 2020, 2021, 2022). Huom! sama kalastaja on voinut kalastaa usealla osa-alueella.

	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aurajokisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viheriäistenaukko	3	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	2
Askaistenlahti	7	5	1	1	2	0	5	4	4	3	3	16
Airiston pohjoisosa	7	5	2	2	3	1	4	3	5	2	1	2
Airiston eteläosa	4	3	0	0	0	1	0	2	3	1	1	2
Vappari	0	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Pitkä- ja Pohjoissalmi	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Yhteensä	22	17	8	6	7	3	11	10	13	7	6	22

2.1.2 Pyynti

Askaistenlahti oli vuoden 2022 tiedustelun mukaan selkeästi kalastetuin alue (taulukko 3). Alueen pyynti kasvoi merkittävästi aikaisempiin vuosiin verrattuna, sillä kaikki pyyntiruudusta 51 saadut vastaukset kohdistuivat tälle alueelle. Askaistenlahti ja Viheriäistenaukko ovat aikaisemminkin olleet kaupallisen kalastuksen pääalueita. Airiston pohjois- ja eteläosissa on kalastettu jonkin verran, Pitkä- ja Pohjoissalmessa vähän. Vapparilla kalastusta harjoitettiin myös hieman yli kymmenen vuoden tauon jälkeen. Aurajokisuun alueella eivät kaupalliset kalastajat kalasta.

Kalastustiedustelun mukaan vuoden 2022 kaupallisen kalastuksen pyyntiponnistus oli noin 17 500 pyyntivuorokautta koostuen verkko- ja rysäkalastuksesta. Tiedustelun laajentumisesta johtuen pyynnin kasvu edelliseen vuoteen (6270 pyyntivuorokautta) oli merkittävä. Verkkokalastusta harjoitettiin tyypillisesti keväällä ja syksyllä, rysäkalastuksen huippu ajoittui huhti-toukokuulle, vähemmän kalastettiin kesä-joulukuun välisenä aikana.

Taulukossa 3 on esitetty pyyntiponnistus alueittain. Osa ilmoitetusta pyynnistä jakautui useammalle osa-alueelle, eikä niitä voitu eritellä alueittain. Eri pyydysten ja kaikkien pyydysten yhteenlaskettu pyyntiponnistus koko tarkkailualueella on kuitenkin esitetty taulukon Yhteensä-sarakkeessa.

Koko tarkkailualueen rysäkalastus (n. 3000 pyyntivrk) kasvoi noin 2,6 kertaiseksi vuoteen 2021 verrattuna. Kasvu johtui pitkälti kalastusruudussa 51 harjoitetusta kalastuksesta Askaistenlahdella, jonka osuus rysäkalastuksen kokonaispyynnistä oli yli puolet (53 %). Mikäli tiedustelun kohderyhmän laajenemisen myötä lisääntynyt pyynti kalastusruudusta 51 jätetään huomioimatta, on rysäkalastuksen määrä (1420 pyyntivrk) hieman kasvanut vuodesta 2021 (1137 pyyntivrk) lähelle vuoden 2020 (1415 pyyntivrk) tasoa. Rysäkalastus lisääntyi myös Vapparin sekä Pitkä- ja Pohjoissalmen alueilla, missä pyyntiponnistuksen alueittainen erittely ei ollut mahdollista. Rysillä kalastettiin jonkin verran edellisten vuosien tapaan myös Airiston pohjois- ja eteläosissa sekä Viheriäistenaukolla.

Vain 39 % ilmoitetusta verkkokalastuksesta pystyttiin erittelemään tietyille vesialueelle. Tämä pyynti jakaantui lähes tasan Askaistenlahden ja Airiston pohjoisosan kesken. Suurin osa alueellisesti määrittelemättömästä pyynnistä sijoittui Vapparin ja Pitkä- ja Pohjoissalmen alueille, missä myös verkkokalastuksen kasvu aikaisempiin vuosiin verrattuna oli merkittävintä. Osa alueellisesti erittelemättömästä pyynnistä sijoittui myös Viheriäistenaukolle ja Airiston pohjoisosaan. Airiston eteläosassa ei tiedustelun mukaan harjoitettu verkkokalastusta. Kokonaisuudessaan verkkokalastuksen määrä (noin 14 490 pyyntivuorokautta) kohosi merkittävästi vuoteen 2021 (5140 pyyntivuorokautta) verrattuna jäaden kuitenkin selvästi 2010-luvun runsaimmista pyyntimääristä (2017 noin 36 300 pyyntivrk).

Pitkällä aikavälillä kaupallinen kalastus on vähentynyt koko tarkkailualueella. Vapparilla sekä Pitkä- ja Pohjoissalmessa kalastus on ollut vuosikymmeniä vähäistä ja useina vuosina sitä ei ole tiedustelun mukaan harjoitettu kaupallisessa tarkoituksessa ollenkaan. Runsaimmin kalastetaan Askaistenlahdella ja Airiston pohjoisosassa, mutta sielläkin verkkokalastuksen määrä on laskenut alle viiteen prosenttiin 2000-luvun alun tilanteesta. Alueilla on kuitenkin ollut vuosittaista vaihtelua ja vuonna 2022 kalastusta raportoitiin useita edellisiä vuosia enemmän. Ammattikalastustiedustelun tuloksiin liittyy vähäisen vastaajamäärän vuoksi epävarmuustekijöitä, jotka saattavat näkyä suurina vuosittaisina vaihteluin tuloksissa.

Vuoden 2022 tiedustelussa ilmoitettiin ensimmäisen kerran myös troolikalastusta Airiston eteläosasta. Yhden vastaajan ilmoittamana pyynnin määrää ja saalista ei ole kuitenkaan tuloksissa huomioitu.

Taulukko 3. Pyyntiponnistus (vrk) osa-alueittain vuosina 2000, 2005, 2009 (Holsti 2010), 2010-2012 (Väisänen 2014), 2017-2021 (Valjus 2018, 2019, 2020, 2021, 2022) ja 2021. *) tiedot puutteelliset, **) tuloksessa on mukana myös ne tiedot, joita ei voitu eritellä alueittain.

Pyydys		Viheriäistenaukko	Askaistenlahti	Airiston pohjoisosa	Airiston eteläosa	Vappari	Pitkä- ja pohjoissalmi	Yhteensä
Silakkarysä	2000	460	572	1656	92	0	0	2780
	2005	256	436	1724	153	0	0	2569
	2009	0	0	0	0	0	0	0
	2010	0	0	0	0	0	0	0
	2011	0	90	0	0	0	0	90
Silakkarysää ei ole eritelty vuoden 2011 jälkeen								
Norssiryssä	2018	0	39	0	0	0	0	39
	2019	0	80	0	0	0	0	80
	2020	0	60	0	0	0	0	84
	2021	0	80	0	0	0	0	80
	2022	0	64*	0	0	0	0	64*
Suomukalarysä	2000	0	0	0	0	0	0	0
	2005	13	13	90	5	0	0	121
	2009	455	0	98	0	56	0	609
	2010	390	0	222	0	0	0	612
	2011	397	0	187	0	0	0	584
	2012	301	0	0	0	0	0	301
	2017	465	0	248	0	0	0	713
	2018	151	0	12	0	0	0	163
	2019	117*	0	608*	*	0	*	725* (816**)
	2020	65	0	0	784	0	0	849 (1331 **)
	2021	44*	0	*	856	0	0	900* (1057**)
	2022	120*	1586	70*	552	*	*	2328* (2939**)
	Lohi- ja taimenverkko	2000	4	1300	0	0	0	0
2005		0	420	0	0	0	0	420
2009		0	0	0	0	0	0	0
2010		0	0	364	0	0	0	364
2011		0	0	0	0	0	0	0
2012		0	0	0	0	0	0	0
2017		112	120	28	0	0	0	260
2018		0	48	0	0	0	0	48
Vuodesta 2019 alkaen kaikki verkkokalastus on esitetty kohdassa Muu verkko								
Muu verkko	2000	12764	60880	63195	5273	0	0	142112
	2005	13752	76278	47233	443	33994	0	171700
	2009	2626	0	2356	0	14330	0	19312
	2010	1444	0	1054	0	0	23082	25580
	2011	1764	24104	912	0	0	0	26780
	2012	1340	0	250	0	0	0	1690
	2017	1440	33539	1050	0	0	0	36029
	2018	0	731	3294	320	0	0	4345
	2019	110*	3536	60*	125*	0	*	3831* (8852**)
	2020	0	810	0	0	0	0	810 (10200**)
	2021	14*	2182	*	0	0	0	2196 (5139**)
2022	*	2868	2720*	0	*	*	5588* (14492**)	
Vuosi 2022 yhteensä	120*	4518*	2790*	552	*	*	7980* (17495**)	

2.1.3 Saalis

Vuoden 2022 kaupallisen kalastuksen saalis koko tarkkailualueella oli tiedustelun mukaan noin 70 000 kg. Saalis on lähes kymmenkertainen vuoteen 2021 verrattuna (7400 kg). Mikäli tiedustelun kohderyhmän laajenemisen myötä lisääntynyt pyynti ja saalis kalastusrudusta 51 jätetään huomioimatta, on vuoden 2022 saalis koko tarkkailualueella noin 9030 kg, ja siten pyyntiponnistuksen tapaan hieman vuotta 2021 korkeampi ja lähellä vuoden 2020 tasoa (kuva 2).

Kokonaissaaliissa ei ole huomioitu muuhun kalansaaliiseen verrattuna varsin merkittävää norssisaalista eikä troolisaa-lista (silakka ja kilohaili), joita ei ole tarkoituksenmukaista esittää yksittäisten kalastajien saaliina. Norssia ei ole huomioitu saaliissa myöskään vuosina 2021, 2020, 2019 ja 2018 (kuva 2), jolloin sitä kalastettiin tiedustelun mukaan alueelta ammattimaisesti ensimmäisen kerran. Kun norssia on kalastettu, on se ollut selvästi runsain saalislaji, vaikka sitä pyydetään vain muutaman viikon ajan keväällä. Luonnonvarakeskuksen tilastotietokannan mukaan norssia eli kuoretta on

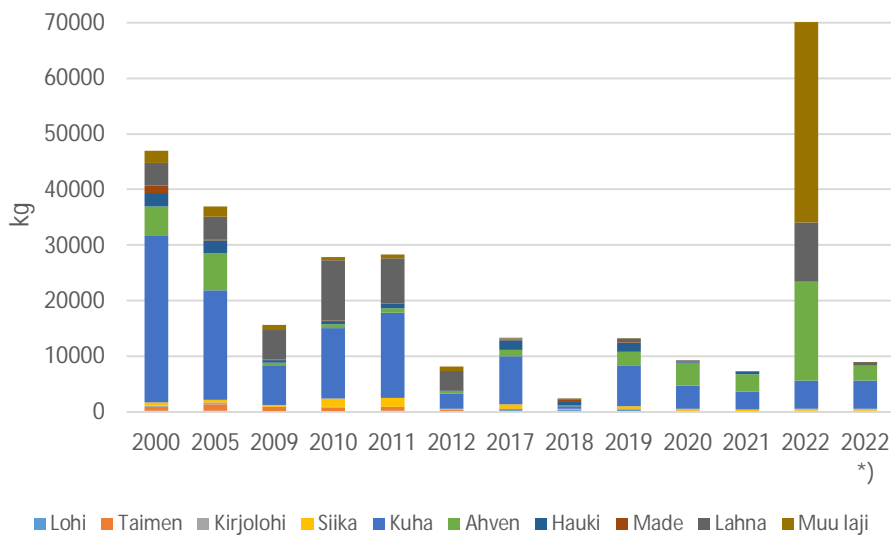
alettu kalastamaan Saaristomereltä suuremmissa mittakaavassa vuonna 2017, jolloin kuoresaalis oli noin 60 000 kg. Vuonna 2019 kuoresaalis oli kasvanut noin 240 000 kiloon ja vuonna 2021 saalis oli jo lähes 895 000 kg. Vuonna 2022 kuoretta kalastettiin Saaristomereltä vähemmän, noin 550 000 kg (www.luke.fi, 24.5.2023).

Saalistietoja tarkasteltaessa on huomioitava, että tiedustelun vastausaktiivisuus saattaa vaikuttaa merkittävästi tuloksiin, etenkin kun kalastajien määrä on pieni. Vuoden 2022 saalistuloksista puuttuvat kolmen alueella kalastaneen ja tiedusteluun vastanneen ammattikalastajan saalistiedot.

Silakka ja kilohaili olivat 2000-luvun alussa tarkkailualueen merkittävimpiä saalislajeja. Vuosina 2000-2005 silakkaa ja kilohailia kalastettiin alueelta noin 300-400 t kg. Sittemmin näiden lajien kaupallinen kalastus alueella on vähentynyt tai loppunut kokonaan. Silakka on kuitenkin sekä määrältään että arvoltaan kaupallisen kalastuksen tärkein saalislaji Suomessa, ja sitä kalastetaan pääasiassa troolaamalla avomereltä.

Jos vuoden 2022 tiedustelun laajennusta ei huomioida, ovat viime vuosien runsaimmat saalislajit silakan, kilohailin ja kuoreen ohella olleet kuha (56 % vuonna 2022) ja ahven (31 %). Lahnaa, siikaa ja lohta saatiin vuonna 2022 muutamia satoja kiloja, ja niiden saalisosuus jää 3-6 prosenttiin. Suurin osa saaliista (63 %) pyydettiin Airiston eteläosasta, missä rysäkalastus oli voimakkainta. Lohisaalis oli peräisin Viheriästenaukolta ja Airiston pohjoisosasta.

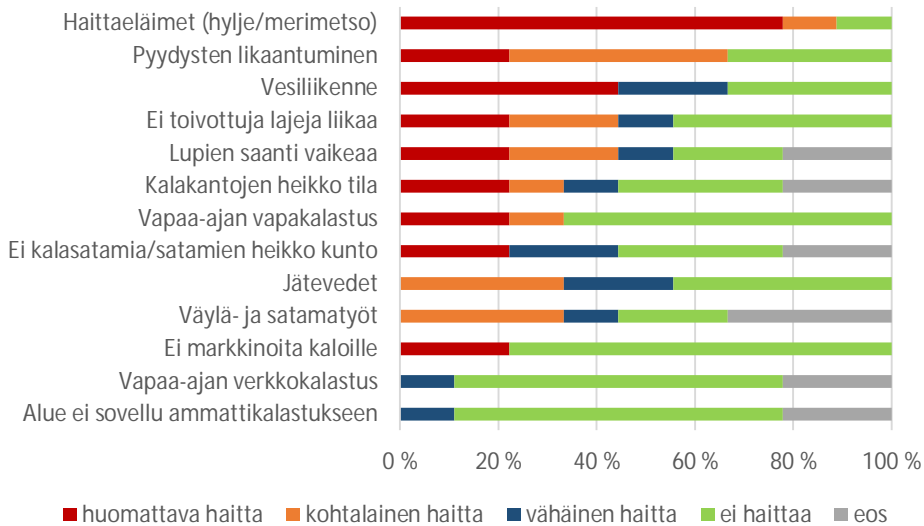
Vuoden 2022 tiedustelun laajentuminen myös pyyntiruutuun 51 kasvatti pyyntiponnistuksen ohella merkittävästi myös saaliin määrää ja muutti myös sen koostumusta. Muiden lajien (mm. särki ja säyne) osuus kokonaissaaliista oli tällöin yli puolet (52 %), ahvenen neljännes ja lahnan 15 prosenttia. Kuhaa saaliista oli 7 prosenttia. Yksityiskohtaiset saalismäärät ja niiden osuus kokonaissaaliista aikavälillä 2000-2022 on esitetty liitteessä 2.

Kuva 2. Koko tarkkailualueen saalis lajeittain. *) saalis vuonna 2022, kun vuoden 2022 tiedustelun laajentumisen myötä lisääntynyt pyynti ja saalis jätetään huomioimatta. Kuvasta puuttuu silakka-, kilohaili- ja kuoresaalis. Silakka- ja kilohailisaalis oli vuosina 2000 ja 2005 n. 300 - 400 t kg. Kuoretta on kalastettu ammattimaisesti tarkkailualueella tiedustelun mukaan vuodesta 2018 alkaen.

2.1.4 Haitat

Kaupallisten kalastajien mielestä suurimpana häirtana kalastukselle olivat häirtaeläimet (hylkeet ja merimetsot). Huomattavaksi tai kohtalaiseksi häirtaksi koettiin myös pyydysten likaantuminen ja vesiliikenne. Pienen vastausmäärän vuoksi alueittaista vertailua ei voitu tehdä. Tilanne oli kuitenkin pitkälti samansuuntainen useimmilla osa-alueilla. Vähemmän toivottujen lajien määrän koki huomattavaksi tai kohtalaiseksi ongelmaksi nyt 44 % vastaajista, kun viime vuonna määrä oli 17 %.

Kuva 3. Kaupallista kalastusta haittaavien tekijöiden yleisyys Turun ja Naantalin edustan merialueella vuonna 2022.

2.1.5 Muutoksia kalakannoissa

Tiedusteluvastausten mukaan useimpien kaupallisen kalastuksen kohteena olevien kalalajien oltiin havaittu pääsääntöisesti vähentyneen tai kannan pysyneen ennallaan (kuva 4). Mateen todettiin kadonneen lähes kokonaan. Selkeimmin lisääntyneitä lajeja olivat särkikaloista säyne ja lahna. Särjen ja ahvenen osalta mielipiteet jakautuivat. Osa vastaajista oli myös havainnut taimenen ja silakan lisääntyneen. Norssin todettiin vähentyneen myöhäisen kevään vuoksi.

Kuva 4. Muutoksia kalakannoissa kaupallisille kalastajille kohdennetun tiedustelun mukaan vuonna 2022.

3 Yhteenveto

Vuoden 2022 kaupallista kalastusta koskeva tiedustelu Turun ja Naantalin edustan merialueella kohdistettiin pyyntiruuduista 51 ja 52 saalistietoja ilmoittaneille kalastajille. Aikaisemmin tiedustelu on lähetetty vain pyyntiruudusta 52 saalistietoja raportoineille ammattikalastajille. Laajemman tiedustelun avulla saadaan parempi kuva alueen kalastuksesta, mutta tulokset eivät sellaisenaan ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin tiedusteluihin.

Kalastustiedustelun mukaan vuonna 2022 koko tarkkailualueella kalasti 22 kaupallista kalastajaa, kun vuonna 2021 kalastajia oli vain kuusi. Syynä kasvuun on laajempi tiedustelualue. Aikaisempia vuosia vastaavassa tiedustelualaajuudessa kaupallisia kalastajia olisi ollut nyt kahdeksan. Kaupallisten kalastajien määrä on vähentynyt merkittävästi 1970- ja 1980-luvuilta, jolloin alueella kalasti ammatikseen keskimäärin 35 kalastajaa. Askaistenlahti oli vuoden 2022 tiedustelun mukaan selkeästi kalastetuin alue. Alueen pyynti kasvoi merkittävästi aikaisempiin vuosiin verrattuna, sillä kaikki laajennetun tiedustelualueen vastaukset kohdistuivat tälle alueelle. Askaistenlahti ja Viheriäistenaukko ovat tyypillisesti olleet kaupallisen kalastuksen pääalueita. Airiston pohjois- ja eteläosissa on kalastettu jonkin verran, Pitkä- ja Pohjoissalmessa vähän. Vapparilla kalastusta harjoitettiin myös hieman yli kymmenen vuoden tauon jälkeen.

Vuonna 2022 koko Turun ja Naantalin edustan merialueen kaupallisen kalastuksen pyyntiponnistus oli noin 17 500 pyyntivuorokautta. Tiedustelun laajentumisesta johtuen pyynnin kasvu edelliseen vuoteen (6270 pyyntivuorokautta) oli merkittävä. Laajennettu tiedustelualue nosti etenkin rysäkalastuksen määrää, mutta ei niinkään verkkokalastusta, joka sekin (noin 14 490 pyyntivuorokautta) kohosi silti merkittävästi vuoteen 2021 (5140 pyyntivuorokautta) verrattuna jääden kuitenkin selvästi 2010-luvun runsaimmista pyyntimääristä (2017 noin 36 300 pyyntivrk). Pitkällä aikavälillä kaupallinen kalastus on vähentynyt koko tarkkailualueella.

Vuoden 2022 kaupallisen kalastuksen saalis koko tarkkailualueella oli tiedustelun mukaan noin 70 000 kg. Kokonaissaaliissa ei ole huomioitu muuhun kalansaaliiseen verrattuna varsin merkittävää norssisaalista eikä troolisaalista (silakka ja kilohaili), joita ei ole tarkoituksenmukaista esittää yksittäisten kalastajien saaliina. Saalis on lähes kymmenkertainen vuoteen 2021 verrattuna (7400 kg) ja johtuu laajemmasta tiedustelujoukosta. Mikäli tiedustelun kohderyhmän laajenemisen myötä lisääntynyt pyynti ja saalis jätetään huomioimatta, on vuoden 2022 saalis koko tarkkailualueella noin 9030 kg, ja siten hieman vuotta 2021 korkeampi ja lähellä vuoden 2020 tasoa.

Vuoden 2022 tiedustelun laajentuminen muutti myös saaliin koostumusta. Muiden lajien (mm. särki ja säyne) osuus kokonaissaaliista oli tällöin yli puolet (52 %), ahvenen neljännes ja lahnan 15 prosenttia. Kuhaa saaliista oli 7 prosenttia. Jos vuoden 2022 tiedustelun laajennusta ei huomioida, ovat viime vuosien runsaimmat saalislajit silakan, kilohailin ja kuoreen ohella olleet kuha (56 % vuonna 2022) ja ahven (31 %). Vuoteen 2021 verrattuna kuhan saalisosuus kohosi 12 prosenttiyksikköä, kun taas ahventa saatiin vähemmän (2021 42 %). Lahnaa, siikaa ja lohta saatiin vuonna 2022 muutamia satoja kiloja, ja niiden saalisosuus jää 3-6 prosenttiin. Suurin osa saaliista (63 %) pyydettiin Airiston eteläosasta, missä rysäkalastus oli voimakkainta. Lohisaalis oli peräisin Viheriäistenaukolta ja Airiston pohjoisosasta.

Suurimpana haittana kaupalliselle kalastukselle olivat hylkeet ja merimetsot. Tiedusteluvastausten mukaan useimmat kaupallisen kalastuksen kohteena olevat kalalajit olivat vähentyneet tai niiden kannat pysyneet ennallaan.

Lähdeluettelo

- Holsti, H. 2010. Turun-Naantalın edustan merialueen kalataloudellinen tarkkailututkimus vuosina 2005-2009. Yhteenveto. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Julkaisu 639.
- Valjus, J. 2018. Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu. Ammattikalastuksen seuranta 2017. Raportti 715/2018. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 8 s.
- Valjus, J. 2019. Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu. Ammattikalastuksen seuranta 2018. Raportti 767/2019. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 9 s.
- Valjus, J. 2020. Turun edustan merialueen ammattikalastus 2019. Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu. Raportti 40/2020. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 10 s.
- Valjus, J. 2021. Turun edustan merialueen kaupallinen kalastus 2020. Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu. Raportti 8/2021. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 9 s.
- Valjus, J. 2022. Kaupallinen kalastus Turun edustan merialueella vuonna 2021. Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailu. Raportti 27/2022. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.
- Väisänen, A. 2014. Turun ja Naantalın edustan merialueen ammatti- ja kirjanpitokalastus vuonna 2012. Kirjenumero 5/14. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry.

Liiteluettelo

Liite 1. Kaupallisen kalastuksen tiedustelulomake 2022

Liite 2. Kaupallisen kalastuksen saalis tarkkailualueella tiedustelun mukaan vuosina 2000-2022.

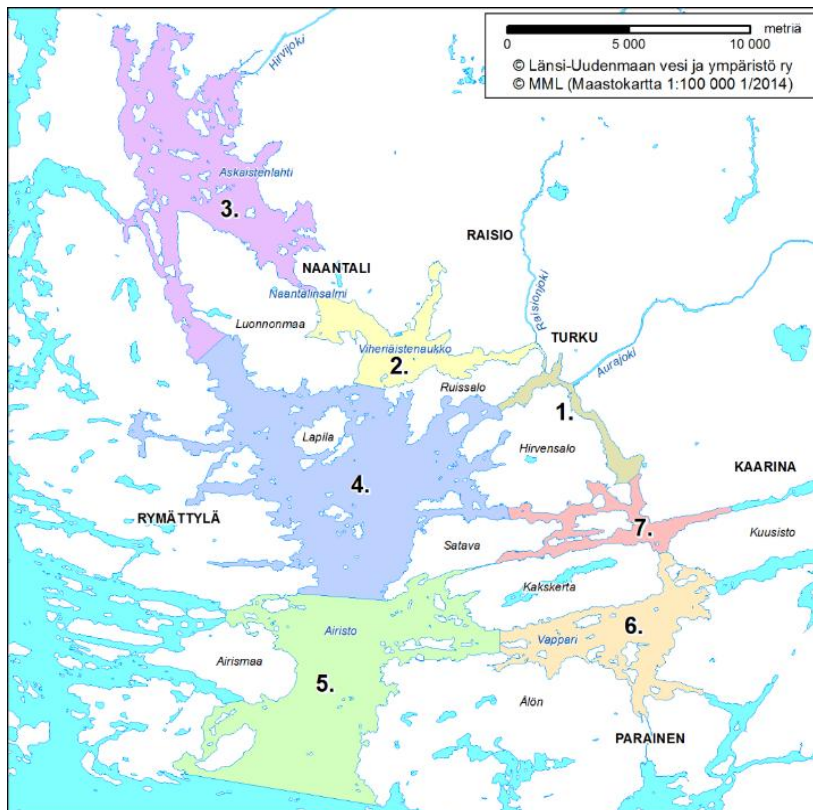
Kaupallinen kalastus Turun ja Naantalin edustan merialueella vuonna 2022
Kommersiellt fiske i havsområdet utanför Åbo och Nådendal år 2022

- 1 Kalastitteko ammatiksenne (kaupallinen kalastus) Turun tai Naantalin edustan merialueella (ks. kartta) vuonna 2022?
Fiskade ni som yrkesfiskare i havsområdet utanför Åbo och Nådendal (se karta) år 2022?

Kaupallisten kalastajien ryhmässä I <i>Kommersiella fiskare i grupp I</i>	
Kaupallisten kalastajien ryhmässä II <i>Kommeriella fiskare i grupp II</i>	
Ei ammattikalastusta vuonna 2022 <i>Inget yrkesfiske år 2022</i>	

- 2 Millä kalastusalueilla kalastitte vuonna 2022?
Inom vilka områden fiskade ni år 2022?

1. Aurajokisuu	
2. Viheriästenaukko	
3. Askaistenlahti	
4. Airiston pohjoisosa	
5. Airiston eteläosa	
6. Vappari	
7. Pitkä- ja Pohjoissalmi	

3 Mitkä tekijät aiheuttavat haittaa kalastukselle Turun ja Naantalin edustalla?
(0=ei haittaa, 1=vähäinen haitta, 2=kohtalainen haitta, 3=huomattava haitta)

*Vilka faktorer medförde men för fisket i området utanför Åbo och Nådendal?
(0=inget problem, 1=litet problem, 2=måttligt problem, 3=betydande problem)*

	0	1	2	3	ei tietoa vet inte
1. Ammattikalastuslupien saannin vaikeus <i>Svårigheter att få fisketillstånd</i>					
2. Alue ei sovellu ammattimaiseen kalastukseen <i>Området lämpar sig inte för yrkesmässigt fiske</i>					
3. Vapaa-ajan verkkokalastus haittaa pyyntiä <i>Fritidsfiske med nät stör fisket</i>					
4. Vapaa-ajankalastajien vapakalastus haittaa pyyntiä <i>Fritidsfiskarnas spöfiske stör fisket</i>					
5. Ei toivottujen kalalajien suuri määrä haittaa pyyntiä <i>Den stora mängden inte önskade fiskarter stör flsket</i>					
6. Alueella ei ole markkinoita saaliille <i>Inom området finns ingen marknad för fångsten</i>					
7. Pyydysten likaantuminen <i>Nedsmutsning av fångstredskap</i>					
8. Turun ja Naantalin alueen jätevedet <i>Avloppsvattnet från Åbo och Nådendalsområdet</i>					
9. Ei kalasatamia tai niiden heikko kunto <i>Inga fiskehamnar eller deras dåliga skick</i>					
10. Tavoiteltujen kalakantojen heikko tila <i>De önskade fiskstammarnas dåliga skick</i>					
11. Vesiliikenne haittaa pyyntiä <i>Sjötrafiken stör fisket</i>					
12. Haittaeläimet (hylje/merimetso) häiritsevät pyyntiä <i>Skadedjur (säl /skarv) stör fisket</i>					
13. Väylä- ja satamatyö sekä ruoppaukset haittaavat pyyntiä <i>Farleds- och hamnarbeten samt muddringar stör fisket</i>					
14. Muu, mikä <i>Övrigt, vad</i>					

4 Käytössänne olleiden pyydysten lukumäärä (lkm) ja pyyntipäivien (pv.) määrä kuukausittain tiedustelualueella vuonna 2022? Huom! Ilmoittakaa verkkojen lukumäärä 30 metrin yksikköinä.
Antal bragder som varit i användning (st) och fångstdagarnas (dygn) antal per månad inom enkätområdet år 2022? Obs! Anteckna nätantalet som 30 meters enheter.

Kuukausi <i>Månad</i>	Verkko <i>Nät</i>		Silakkaverkko <i>Strömmingsnät</i>		Rysä <i>Ryssja</i>		Silakkarysä <i>Strömmingsryssja</i>		Muu, mikä? <i>Annan, vad?</i>	
	lkm/st.	pv./dygn	lkm/st.	pv./dygn	lkm/st.	pv./dygn	lkm/st.	pv./dygn	lkm/st.	pv./dygn
Tammi/Jan										
Helmi/Febr										
Maalis/Mars										
Huhtikuu/April										
Toukokuu/Maj										
Kesäkuu/Juni										
Heinäkuu/Juli										
Elokuu/Augusti										
Syys/Sept										
Loka/Okt										
Marras/Nov										
Joulu/Dec										

5 Saalis (kg) tiedustelualueella vuonna 2022? Jos kalastitte useammalla osa-alueella arvioikaa saaliin jakautuminen alueittain prosentteina (%).
Fångsten (kg) på undersökningsområdet år 2022? Om ni fiskade på flera delområden, vänligen uppskatta fångstens fördelning mellan de olika områdena i procent (%).

	Saalis kg <i>Fångst kg</i>	Saalis jaettuna osa-alueittain (alueen nro ja saalisosuus %) <i>Fångsten delad mellan de olika delområdena (områdets nr och fångstandel %)</i>
Silakka <i>Strömming</i>		
Kilohaili <i>Vassbuk</i>		
Lohi <i>Lax</i>		
Taimen <i>Öring</i>		
Kirjolohi <i>Regnbågslax</i>		
Siika <i>Sik</i>		
Kuha <i>Gös</i>		
Ahven <i>Abborre</i>		
Hauki <i>Gädda</i>		
Made <i>Lake</i>		
Kampela <i>Flundra</i>		
Turska <i>Torsk</i>		
Lahna <i>Braxen</i>		
Säyne <i>Id</i>		
Särki <i>Mört</i>		
Muu, mikä? <i>Annan, vad?</i>		

6 Oletteko havainnut muutoksia kalakannoissa?

Har ni märkt förändringar i fiskbestånden?

	Vähentynyt <i>Minskat</i>	Lisääntynyt <i>Ökat</i>	Ei muutosta <i>Inga förändringar</i>	Ei tietoa <i>inte</i>	Vet
Silakka <i>Strömming</i>					
Kilohaili <i>Vassbuk</i>					
Lohi <i>Lax</i>					
Taimen <i>Öring</i>					
Kirjolohi <i>Regnbågslax</i>					
Siika <i>Sik</i>					
Kuha <i>Gös</i>					
Ahven <i>Abborre</i>					
Hauki <i>Gädda</i>					
Made <i>Lake</i>					
Kampela <i>Flundra</i>					
Turska <i>Torsk</i>					
Lahna <i>Braxen</i>					
Säyne <i>Id</i>					
Särki <i>Mört</i>					
Muu, mikä? <i>Annan, vad?</i>					

Lisätietoja, kommentteja:

Tilläggsuppgifter, kommentarer:

Liite 2. Kaupallisen kalastuksen saalis tarkkailualueella tiedustelun mukaan vuosina 2000-2022.

Kaupallisten kalastajien ilmoittamat saalistiedot koko tarkkailualueelta vuosina 2000, 2005, 2009 (Holsti 2010). 2010-2012 (Väisänen 2014). 2017-2022 (Valjus 2018, 2019, 2020,2021). Taulukossa ei ole esitetty vuosien 2018-2022 norssisaalista eikä vuoden 2022 troolisaalista.

Laji	2000		2005		2009		2010		2011		2012		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus	kg	%-osuus
Silakka/Kilohaili	430000	90,1	308400	89,3	0	0,0	200	0,7	0	0,0	0	0,0	45	0,4	16	0,6	20	0,2	0	0,0	0	0,0	5000	7,1
Lohi	300	0,1	200	0,1	140	0,9	190	0,7	300	1,1	90	1,1	425	3,2	407	16,3	470	3,5	213	2,3	174	2,4	292	0,4
Taimen	600	0,1	1200	0,3	780	5,0	660	2,4	690	2,4	250	3,1	177	1,3	104	4,2	140	1,1	14	0,2	0	0,0	0	0,0
Kirjolohi	300	0,1	300	0,1	30	0,2	110	0,4	0	0,0	0	0,0	32	0,2	3	0,1	3	0,02	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Siika	600	0,1	500	0,1	290	1,8	1470	5,2	1590	5,6	230	2,8	780	5,8	46	1,8	506	3,8	326	3,5	340	4,6	316	0,5
Kuha	30000	6,3	19700	5,7	7200	45,9	12700	45,3	15300	54,1	2800	34,4	8636	64,5	503	20,2	7140	53,8	4206	45,1	3242	44,0	5066	7,2
Ahven	5200	1,1	6600	1,9	480	3,1	660	2,4	830	2,9	420	5,2	1123	8,4	149	6,0	2614	19,7	4156	44,6	3088	41,9	17778	25,4
Hauki	2400	0,5	2300	0,7	440	2,8	540	1,9	760	2,7	100	1,2	1719	12,8	715	28,7	1569	11,8	217	2,3	423	5,7	60	0,1
Made	1300	0,3	200	0,1	60	0,4	160	0,6	80	0,3	20	0,2	170	1,3	262	10,5	156	1,2	40	0,4	0	0,0	0	0,0
Lahna	4100	0,9	4100	1,2	5380	34,3	10770	38,4	8050	28,5	3450	42,3	192	1,4	250	10,0	605	4,6	153	1,6	100	1,4	10505	15,0
Säyne	300	0,1	400	0,1	0	0,0	30	0,1	20	0,1	0	0,0	51	0,4	27	1,1	15	0,1	0	0,0	0	0,0	1000	1,4
Särki	100	0,0	1300	0,4	280	1,8	300	1,1	30	0,1	0	0,0	14,6	0,1	8	0,3	20	0,2	0	0,0	0	0,0	30060	42,9
Muu laji	1800	0,4	100	0,0	620	3,9	230	0,8	620	2,2	790	9,7	30	0,2	2	0,1	20	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Yhteensä	477000	100,0	345300	100,0	15700	100,0	28020	100,0	28270	100,0	8150	100,0	13395	100,0	2492	100,0	13278	100,0	9325,0	100,0	7367	100,0	70077	100,0

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

PL 51, 08101 Lohja

Puh. 019 323 623

vesi.ymparisto@luvy.fi

www.luvy.fi